Biblioteca Vasconcelos

La **Biblioteca Vasconcelos** de la Ciutat de Mèxic és un recinte bibliogràfic situat al nord de la capital mexicana, contigua a l'antiga estació de trens de Buenavista i al Tianguis Cultural del Chopo. Es troba al nord del Districte Federal, va ser inaugurada el 16 de maig del 2006 i el servei al públic va començar l'1 de juny d'aquest mateix any.[2] El seu disseny i amplitud és ressenyat de manera contínua en revistes i publicacions d'art i arquitectura.[3]

Biblioteca Vasconcelos

Dades	
Tipus	biblioteca
Història	
Creació	2006, Mèxic
Activitat	
Superfície	37.692 m²
Mida de la col·lecció o exhibició	575.000 llibres
Nombre de visitants per any	1.063.790 (2010[1])
Governança corporativa	
Seu	Ciutat de Mèxic, Mèxic
Gerent/director	Daniel Goldin Halfon
Lloc web	www.bibliotecavasconcelos.gob.mx (http://www.bibliotecavasconcelos.gob.mx)

Contingut

Edifici
Història
- Projecte i realització

Instal·lacions
- Projectes interns de la biblioteca

Controvèrsies sobre la biblioteca
- Construcció i inauguració
- Falles posteriors i clausura temporal

Referències

Edifici

La biblioteca va ser projectada per un equip encapçalat per l'arquitecte mexicà Alberto Kalach.[4] Els altres integrants de l'equip van ser Gustavo Lipkau, Juan Palomar i Tonatiuh Martínez, qui va resultar ser el guanyador del concurs en què van participar 592 profesionals.[5] L'àrea total del terreny és de 38.094 m2, on s'alberguen l'edifici central de la biblioteca, els jardins, l'hivernacle i la librería.[6] Tanmateix, compta amb un disseny que permet ampliar la prestatgeria per fer créixer el seu patrimoni, que oficialment és de 575.000 llibres.[7] Una de les seves facultats és permetre l'ampliació de l'espai per als llibres i poder arribar a un màxim de 2.000.000 d'exemplars. A inicis de 2015 comptava amb 600 mil volums. Amb més de 1.725.000 visites anuals (2004), és una de les biblioteques públiques més freqüentada a l'Amèrica Llatina.

Aquesta biblioteca cobreix 38 mil metres quadrats de construcció,[8] i va tenir un cost inicial projectat de 954 milions de pesos (en aquesta època, aproximadament 98 milions de dòlars americans) .[9] El Congrés de la República va proposar plans per reduir el pressupost del 2005, i va incloure retallades a les tres branques del govern; el Partit Acció Nacional (partit del llavors president Fox) va proposar un pressupost altern, que preservava fons per al projecte *Enciclomedia* i per aquesta biblioteca.[10]

És un recinte lluminós gràcies al joc de transparències que li donen el sostre i les parets de vidre. Té tres nivells superiors i una planta baixa, i constitueix una admirable mostra de l'arquitectura moderna.

El recinte pot tenir un aforament màxim de fins a 5 mil persones diàriament, el que constitueix una afluència de 1.825,000 visitants a l'any. Per comoditat dels usuaris, compta amb un estacionament amb capacitat per a 325 automòbils.

Per retards en la seva obertura i posteriors errors, és un dels més controvertits i -en nombres absoluts- més grans despeses en infraestructura pública del govern del llavors president Vicente Fox. En aquesta època va ser anomenada "megabiblioteca" per la premsa mexicana. Està dedicada al filòsof, educador i candidat presidencial José Vasconcelos, que va ser president de la Biblioteca Nacional de Mèxic i promotor actiu de la lectura a principis del segle XX.

Història

L'any 2001 es va presentar el programa de modernització de la Xarxa Nacional de Biblioteques Públiques. La presidenta del Consell Nacional per a la Cultura i les Arts (Conaculta), Sari Bermudez, va proposar al president de la república, Vicente Fox, el projecte de renovació de la Biblioteca de Mèxic, situada a la Ciutadella. L'esmentat projecte proposava la construcció d'un nou edifici.[2] A l'abril de 2003 es van destinar a la Secretaria d'Educació Pública (SEP), tres finques situades a un costat de l'Estació de Ferrocarrils de Buenavista, per a la construcció del nou edifici.[2] El 16 de maig es va emetre la convocatòria per al Concurs Internacional d'Arquitectura. El 3 d'octubre es va declarar guanyador al projecte d'Alberto Kalach.

Projecte i realització

Kalach va planejar des del seu inici un edifici que es trobés en paral·lel a les vies del tren de l'Estació Buenavista. Una de les característiques particulars del projecte va ser la gran extensió dels jardins. Es va prendre en compte la conflictivitat que genera una gran urbs i l'oportunitat de crear un espai cultural que oferís l'opció a les persones de aïllar-se del soroll i gaudir d'un panorama natural agradable. En paraules de Kalach i el seu equip la idea va ser: "la creació d'una arca, portadora del coneixement humà, immersa en un exuberant jardí botànic".[11]

El jardí tindria una extensió de 26,000 m².[5] Es va donar preferència a espècies vegetals originàries de la Vall de Mèxic i del país. Es va organitzar en diferents estrats: el principal, bàsicament arbori; el medi contindria arbres fruiters, arbusts, plantes aromàtiques i plantes comestibles; i, el baix, ornamentat amb epífites i vegetació penjant sobre els murs. Hi ha dos grans talussos de vegetació que envolten l'edifici central, creant un efecte òptic on la Biblioteca sembla enfonsada entre els jardins.[5]

L'edifici es va pensar de 35 metres d'ample i, al llarg, dividit en tres blocs de 82 metres cadascun, amb prestatgeries penjants i independents, construïdes d'acer i vidre, amb la capacitat d'ajustar a les necessitats del patrimoni.[5]

La planta baixa de l'edifici va ser pensada com una calçada que distribueix els diferents espais als quals els usuaris podrien tenir accés. Un vestíbul de grans dimensions on es poguessin presentar diferents exposicions culturals, la sala Braille, l'àrea de acreditació, zona de guarda-roba, diferents sortides cap als jardins, la sala

multimèdia, la sala infantil i "bebeteca", la sala de música, sala de premsa i més sales per impartir tallers i conferències, per rematar amb l'auditori.[5]

La il·luminació és proveïda majoritàriament per llum natural. Els grans finestrals envolten tot l'edifici, disposats en dent de serra cap al nord. Aquest disseny no permet que la llum entri directament, sinó de forma uniforme; també evita el dany als llibres.[5]

Al fons del terreny es troba un vell edifici industrial on es va planejar que hagués oficines, un gran hivernacle i una cafeteria.[5]

Instal·lacions

La biblioteca compta amb un patrimoni classificat pel Sistema Dewey:

- Consulta i Generalitats
- Psicologia i Filosofia
- Religió
- Ciències Socials
- Llengües
- Ciències Pures
- Ciències Aplicades
- Belles Arts
- Literatura i Història
- Geografia

Façana de la biblioteca.

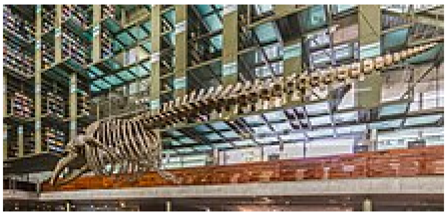
Màtrix Mòvil, de Gabriel Orozco.

El catàleg es pot consultar al seu lloc de Internet.[12]

Compta també amb Sala Multimèdia, Sala Infantil, Sala Braille (amb materials per a invidents i febles visuals), Sala de Música, Auditori, Saló d'Usos Múltiples i 640 ordinadors amb accés gratuït a Internet.

L'edifici de la biblioteca inclou diverses escultures d'artistes mexicans; possiblement la més cridanera i emblemàtica sigui el *Màtrix Mòvil*, de Gabriel Orozco, situada prominentment al centre de la planta principal.

Projectes interns de la biblioteca

Per motiu del seu desè aniversari al maig del 2016 es va obrir el setè nivell de la biblioteca amb un enfocament diferent i únic a Llatinoamèrica. Dividit en 15 sales: Vida sana, Gènere, Divulgació científica, Vida pràctica, Llengües del món, 18 i +, Drogues, Manga i còmic, Lectura, llibres i Biblioteques, Primera infància, Món jove, Mirades sobre Mèxic, Llengües de cultura mexicana, Poesia mexicana i, per últim, Ciutat de Mèxic. A més de contenir 12 aules de treball enfocat al desenvolupament educatiu, informatiu, culturals i recreatius.

Controvèrsies sobre la biblioteca

Construcció i inauguració

Les principals opinions favorables cap a la biblioteca assenyalen la manca d'instal·lacions culturals al nord de la Ciutat de Mèxic i que els seus usuaris provinents de la zona metropolitana augmenten. A més, compta amb instal·lacions de primer nivell i té una vocació de centre cultural.

Opinions en contra assenyalen principalment que la despesa fet a l'edifici és centralista i es va poder invertir en més biblioteques en tot Mèxic i en programes educatius,[13] així com la pressa amb què es va construir i va inaugurar, el que va derivar el seva posterior tancament temporal i, per conseqüència, despeses addicionals per la seva reobertura, que va ocórrer fins 2008.[14]

Fox Quesada va inaugurar la biblioteca el 16 de maig del 2006, i va declarar que aquesta era una de les construccions més avançades acord al segle XXI, de la qual es parlaria a tot el món.[15] La inauguració va tenir lloc una setmana abans del límit fixat legalment per a la presentació de projectes previ a les eleccions federals del 2006,[16] raó per la qual va ser assenyalada per la premsa i pel PRD[17] com a obra "electorera".

Falles posteriors i clausura temporal

Com a resultat de la pressa per inaugurar a temps la biblioteca, la seva construcció va estar plena d'errors, i va haver de tancar les seves portes el març del 2007, a causa que es van descobrir filtracions d'agua.[18] L'Auditoria Superior de la Federació va detectar 36 irregularitats en la seva construcció i va emetre 13 esbrinaments contra servidors públics del govern federal.[18] Entre aquestes irregularitats destaquen la mala col·locació de blocs de marbre, amb un cost de 15 milions de pesos (al voltant d'1,4 milions de dòlars).[18]

Durant l'administració de Felipe Calderón Hinojosa, successor de Vicente Fox, van seguir realitzant-esforços per restaurar-la, i es va requerir una inversió addicional de 32 milions de pesos (aproximadament tres milions de dòlars).[19]

Referències

1. "Estadístiques" en el lloc oficial de la Biblioteca (http://web.archive.org/web/http://www.bibliotecavasconcelos.gob.mx/info_detalle.php?id=47)
2. Garrido, Felipe (2006). "La casa de todos", en: Miquel Adrià, Isabel Garcés (coord.). *Biblioteca Vasconcelos*. (México: Conaculta; Editorial RM): 51
3. «45+ Of The Most Majestic Libraries In The World (http://www.architecturendesign.net/45-of-the-most-majestic-libraries-in-the-world/)», 05-09-2015.
4. «Biblioteca Jose Vasconcelos / Alberto Kalach (http://www.archdaily.mx/mx/02-67254/biblioteca-jose-vasconcelos-alberto-kalach)», 05-09-2015.
5. Adrià, Miguel (2006). "El arca y el jardín", en: Miquel Adrià, Isabel Garcés (coord.). *Biblioteca Vasconcelos*. (México: Conaculta; Editorial RM): 81, 82
6. Proyecto Jose Vasconcelos HD México (http://www.hunterdouglas.com.mx/ap/mx/galeria-de-proyectos/productos-interiores/plafones-metalicos/300c-375-450c/fw9-biblioteca-jose-vasconcelos)
7. Sitio oficial de la BNJV (http://web.archive.org/web/http://www.bibliotecavasconcelos.gob.mx/Vasconcelos/Biblioteca.htm)
8. *Arranca la megabiblioteca* (http://web.archive.org/web/http://www.eluniversal.com.mx/guiaocio/8760.html), 11 de maig de 2006.
9. *En orden los recursos de Biblioteca Vasconcelos: CAPFCE* (http://www.eluniversal.com.mx/notas/340992.html), 4 d'abril de 2006.
10. Síntesis de la Procuraduría General de la República (http://web.archive.org/web/http://dgcs.pgr.gob.mx/Sintesis/Matutina/Matutina2004/matutinaNov2004/Nov1504.htm)

11. Von Ziegler, Jorge. *La columna rota*. México: Océano, 2006. 128 p. (p.103)
12. Catálogo en línea de la Biblioteca Vasconcelos (http://web.archive.org/web/http://www.bibliotecavasconcelos.gob.mx/Colecciones/Colecciones.htm)
13. "Foro Biblioteca Vasconcelos en Tomo, suplemento de arte, arquitectura y diseño de *Excélsior*, 18 de mayo del 2009 (http://tomo.com.mx/2009/05/foro-biblioteca-vasconcelos/)
14. "Fue apresurada la apertura de Biblioteca Vasconcelos: director", información de *El Universal', 17 de* (http://www.correo-gto.com.mx/notas.asp?id=18206)
15. *Inaugura Fox megabiblioteca "José Vasconcelos"* (http://www.eluniversal.com.mx/notas/349449.html), 16 de mayo de 2006.
16. Biblioteca Vasconcelos (http://web.archive.org/web/http://www.universia.net.mx/index.php/news_user/content/view/full/37309/), *Universia*, 18 de mayo de 2006.
17. A dos años de su inauguración, la biblioteca "José Vasconcelos" sigue cerrada; fue una obra electorera: Suárez del Real en el sitio web de la Fracción Legislativa del PRD. (http://web.archive.org/web/http://prdleg.diputados.gob.mx/diputado/jose_suarez/ent/bol3089.html)
18. *La ASF pide fincar responsabilidad a funcionarios de Vicente Fox* (http://www.jornada.unam.mx/2007/03/30/index.php?section=cultura&article=a04n1cul), 30 de marzo de 2007.
19. *32 mdp más a la ´megabiblioteca´* (http://www.eluniversal.com.mx/cultura/52782.html), *El Universal*, 31 de mayo del 2007.

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Biblioteca_Vasconcelos&oldid=23804349»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 17 juny 2020 a les 08:32.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.